

FOTO: VACLAV VETVICKA

Havaj

Kde ukulele teskně zní

Brnkání na ukulele patří mezi zvuky tradičně připomínající Havaj a nese s sebou příjemné pocity tropického ráje. Je to oblíbený turistický omyl, honáci z Portugalska přinesli malou kytaru, ze které se brzy vyvinulo ukulele, velice často mylně považované za tradiční nástroj havajských domorodců. Dnes zaznívá ukulele z každého filmu o Havaji a snad každý turista si odnáší nějakou tu kazetu se zaručeně domorodou hudbou podbarvenou cukerinovými zvuky brnkání na ukulele. Sotva si na ně ale hrají domorodci doma pro sebe, právem ho totiž považují za přivandrovalý nástroj.

Celkem 132 havajských ostrovů a atolů se natáhlo na vzdálenost 2400 km, důležitých je ale pouze osm ostrovů na jihovýchodním cípu souostroví. Od severu k jihu to jsou: Nihau, Kuai, Oahu, Molokai, Lanai, Kahoolawe, Maui a Havaii. Všechny jsou sopečného původu.

Vidět Havaj a zemřít

Nejdůležitější postavou spjatou s historií ostrovů je kapitán James Cook. Nejenže Havaj objevil, ale také tu zemřel. Měl to štěstí, že na souostroví přijel právě v době slavností úrody. Díky tomu jej domorodci měli za boha, byl tedy nedotknutelný. Za nejlepší dar považovali obyčejný železný hřebík, za který byli ochotni vyměnit maso nebo ovoce. Když ale jejich touha po hřebících došla tak daleko, že spálili Cookův člun jen proto, aby mohli z popela vybrat hřebíky, došla mořeplavci trpělivost a s hrstkou námořníků se vydal na břeh získat ukradený majetek zpět. V potyčce kapitána Cooka poprvé v životě štěstí opustilo a byl lehce raněn. Z toho domorodci usoudili, že když krvácí, nemůže být bohem, a vzali námořníky šturmem. Cookovo tělo se nikdy nenašlo a předpokládá se, že si ho domorodci podle svého tehdejšího zvyku uvařili k večeři. Podle druhé verze námořníci po týdnu bojí tělo svého ka-

pitána vybojovali a na moři pohřbili. Místo, kde Cook zemřel, je označeno památníkem, o němž se celkem nečekaně stará Austrálie.

FOTO: ARCHIV

Havaj je v očích turistů opředen legendami o kráse přírody a bývá považována za tropický ráj. Díky prudce narůstající komerčnosti to už bohužel platí jen částečně. Místa s přívětivými plážemi jsou přeplněna gigantickými hotely a najít restauraci nabízející havajské jídlo bývá kus života

těžkého. Na Havaj přiletí denně více turistů nežli na Tahiti za celý rok! Nicméně příroda je tu pořád překrásná a počasí přívětivé, kde pravidelné větry snižují tropické teploty. Jednotlivé ostrovy se od sebe výrazně odlišují, takže se vyplatí jich navštívit vícero.

Ráno moře, potom lyže

Největší ostrov Havaii, nazývaný celkem oprávněně Velký ostrov, je geologicky nejmladší. Tvoří jej obrovské sopečné masívy Mauna Loa, Mauna Kea a kráter Halemau-mau, kde podle pověsti sídlí bohyně sopek a ohně vůbec Pelé. Mauna Loa je největší a nejmasivnější hora na světě, dobrých 4000 m nad hladinou moře a dalších 6000 m pod hladinou. Špičku Mauna Kea pokrývá sníh od prosince do května – je-li sněhu dost, lze se po ránu u úpatí sopky vykoupat v teplém moři a odpodledne si nahoře zalyžovat.